

KRYTERIA OCENIANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI NA JĘZYKU POLSKIM W KLASIE III TECHNIKUM NA PODBUDOWIE GIMNAZJUM

KATEGORIE CELÓW			
WIADOMOŚCI		UMIEJĘTNOŚCI	
A zapamiętane	B rozumiane	C w sytuacjach typowych	D w sytuacjach nietypowych
POZIOM WYMAGAŃ – KONIECZNY Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi:			
- wymienić tytuły i autorów utworów literackich wskazanych w kanonie lektury podstawowej oraz wybranych z listy lektur uzupełniających, - nazwać bohaterów literackich,	- rozróżnić gatunki literackie romantyzmu: balladę, sonet, dramat romantyczny, powieść poetycką , - zidentyfikować w tekście opis realistyczny, metaforę, - rozróżnić odmiany języka ogólnopolskiego: mówioną i	- rozpoznawać w utworach literackich najważniejsze środki stylistyczne: symbol , dźwiękonaśladownictwo, monolog liryczny, podmiot liryczny, typ narratora, - wskazać cechy postaw bohaterów literatury romantycznej.	

- podać kolejność zdarzeń, - wskazać czas i miejsce akcji, - odtworzyć z pamięci definicje pojęć : pozytywizm, realizm, utylitaryzm, scjentyzm, ewolucjonizm, dekadentyzm, symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, - , - wykazać się znajomością nazw i cech gatunków literackich objętych programem: ballada, powieść poetycka, dramat romantyczny, poemat dygresyjny, epopeja narodowa, - wyliczyć środki językowe.	pisana , potoczną standardową i oficjalną, regionalną , dialekty terytorialne, - wyjaśnić pojęcie stylu funkcjonalnego i artystycznego, - wyjaśnić pojęcia związane z kulturą i życiem społecznym epoki romantyzmu: indywidualizm romantyczny, bunt romantyczny, bohater romantyczny, wieszcz, wajdelota, poezja tyrtejska.		
--	---	--	--

POZIOM WYMAGAŃ – PODSTAWOWY

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą,
a ponadto:

- wymienić przedstawicieli malarstwa i muzyki polskiej w okresie romantyzmu, - wymienić najważniejsze polskie pieśni narodowe i określić ich funkcje w czasach niewoli.	- streścić wybrane wątki lektur podstawowych, - wyróżnić cechy romantyzmu w utworach literackich i innych tekstach kultury, - wyjaśnić istotę mesjanizmu, prometeizmu, walenrodizmu , winkleriedyzmu, - wskazać w literaturze przykłady poznanych środków stylistycznych, - rozpoznać cytaty, - wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi.	- powiązać fakty literackie z najważniejszymi wydarzeniami historycznymi: rabacją galicyjską, powstaniem styczniowym, kształtowaniem się polskiej inteligencji, - wskazać i opisać najważniejsze cechy językowe i stylistyczne w tekstach literatury romantycznej, - wyjaśnić istotę adaptacji filmowej tekstu literackiego, - rozpoznawać cechy gwary śląskiej w tekście.	

POZIOM WYMAGAŃ – ROZSZERZAJĄCY

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną,
a ponadto:

- wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w epoce romantyzmu.	- odnaleźć w tekstach przykłady ironii romantycznej, patosu, synkretyzmu gatunkowego i artystycznego.	- wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok, - wyszukiwać i interpretować topoty w tekstach omawianych epok, - scharakteryzować koncepcje artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich, - scharakteryzować cechy językowe utworów literackich, - wyjaśnić pochodzenie nazwy miejscowości, w której mieszka, - przygotować gawędę w gwarze lub języku literackim.	- rozwiązać problemy postawione w toku pracy nad lekturą, - ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, - gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł o literaturze, teatrze i filmie czy innych dziedzinach sztuki, - przedstawić samodzielnie przygotowaną prezentację na podany wcześniej temat, odwołując się do wiadomości z różnych źródeł.
---	--	--	--

POZIOM WYMAGAŃ – DOPEŁNIAJĄCY Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:			
- wykazać się opanowaniem pamięciowym licznych fragmentów tekstów literackich.	- swobodnie posługiwać się cytataми z tekstów literackich w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych, - posługiwać się poprawną polszczyzną, dobierając środki językowe do sytuacji i celu wypowiedzi.	- wskazać związki omawianej epoki z kulturą powszechną w lekturach z kanonu podstawowego oraz poznanych w toku samodzielnej, własnej pracy, - ustalić konteksty filozoficzne i estetyczne oraz społeczno – polityczne i zastosować je w interpretacji utworu, - rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie, - formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich.	- analizować , syntetyzować i oceniać zjawiska literackie i kulturowe poznane w toku nauki w szkole, oceniać i wartościować poznane dzieła, uzasadnić swój sąd, dowodzić własnej racji w ocenie dzieła sztuki, - wykorzystywać w prezentacji teksty spoza podstawy programowej, - gromadzić, porządkować i wykorzystywać materiały z naukowych źródeł, - sporządzać bibliografię na zadany temat,

			- analizować teksty literackie i nieliterackie ze wskazaniem funkcji wykrytych środków stylistycznych, - interpretować różne teksty kultury, - napisać dojrzałą recenzję przedstawienia teatralnego, felieton, wywiad, - układać teksty własne w określonym stylu z wykorzystaniem różnych środków stylistycznych, - parafrazować tekst własny za pomocą doboru różnych środków językowych.
--	--	--	---

OCENA CELUJĄCA oznacza, że osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom osiągnięć przewidywanych w programie nauczania (uzyskane zostały istotnie poszerzoną aktywnością ucznia – nie wystarcza przewaga ocen bardzo dobrych ze sprawdzianów), są oryginalne i twórcze oraz wskazują na dużą samodzielność.

Ocenę celującą może uzyskać uczeń, który potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto, np.:

- wskazać związki omawianych epok z kulturą powszechną na podstawie dzieł poznanych w trakcie samodzielnej pracy,
- tworzyć własne teksty z zastosowaniem stylizacji archaicznej,
- prezentować wyniki własnych poszukiwań badawczych, stosując dodatkowo materiały wizualne i dźwiękowe.

OCENA NIEDOSTATECZNA oznacza, że uczeń wyraźnie nie spełnia oczekiwań określonych w programie nauczania, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści i zasadniczo utrudnia dalsze kształcenie.